

میرزا حاجی که ریمی ناسنگر سه ربازيکی بی ناو

تالابی نه و لایه نانه به ره و شیرینی ده چیته وه چونکه خو ناس کردنی گشتی له پاکترین هستی دهر وون که کوردایه تیه تا نه وهی خاوهن ماف ئیفلاس بکات و بی مافیش نازوفیز لی بدات ئیسکه ماسیه و به گه روودا ناچیت هزاران خو به سخت کردوی رتی نازادی ناویان له روو په ره ی بوونه و وردا دهر پیته وه . هزاران له و هزارانه هه ر له سه ره تا وه بی ناو بوون و به بی ناویش چوونه ژر خاک ، نه که س ناسینی و نه که س فرمیسکیکی بو هه لپشتن و نه که س فاتحه به یکی نابه دلشی به دوادا هه ناردن که چی دایکی جه مال و مریم خان له واننه سبه ی روژ په بیکه ریان بو داتاشری یان فیرگه و هوئی موسیقایان به ناو وه بکری . قور به سه ریان نه گه ر نیشتمان په روه ر ده بوون دهر ووتانه وه چونکه به ر له هه موو شتیک ده بو واز له و که سبه به یتن که و هه رچه ند له گه ل نیشتمان په روه ری دا ریک ناکه وی هه ر خو به تی ناویان بو نریک نه ستیره کان به رز ده کاته وه . . لیان پروژی .

تالع و به سخت بوی هه بی و نه بی ، نه گه ر ئیمه باری سازگار نه ره خستین زور به ختی ری و جی ناگه شینه وه : ده بینیت نوویسه ریک دیت و موژده ی دوزینه وه ی شاعیره تیکی بی ناومان ده داتی . . مالت ناوا کاکی نووسه ر ، دیوه خانه ی نه ده بی کوردیت به تازه میوانیکی سه ر سفره ی نه ده ب گه رمترکرد . .

به دلکی نا ئارامه وه ده ئیم ، له وانیه گوته ی « به سخت و تالع بوی هه به » بینیکی راست بوونی پیوه بی . له وه بگه ری که زور که سی که م زان بی مانده و بوون و دهر دی سه ر ، چ له رتی میرانه وه بی و چ له رتی ریکه و تی یانه سیب و پاره دوزینه وه بی ، تیرو ته سه ل و حه سایه وه ، به سه ر ده بات و ژبانیکه مزروکی راده بویری : له دهر وه ی مه دانی پول و پاره ش که سانی و هه هه ن ناو له خه سله تی چاکه ی وه کوو سه خاوه ت و نازابی و دلسوزی دهر ده که ن چه ند جارن لیان زیاده . به ره و رو شنبیری و نه ده ب و هونه ره وه بیت ده بینیت شاباشی (ئافه رین ، ئافه رین زارخوش .) بو به ر پی مرؤی نه و تو وه هه ل دهری مه گه ر هه ر خو ی بزانی به رگیکی چه ند پان و دریز له به ر له شی کورت و باریکی ده که ن . راستیه که ی ، قسه قسه ده هینی ، مه سه له ی رو شنبیری و پله و پایه ی لی هاتووی بوته خزم خزمینه وه کوو کا برای عه ره بی سه ر به (مسیلمه الکذاب) که گوئی : خو ده زانم پیغه مبه ره که مان دروژنه به لام هی خو مانه ! !

نه م لایه نانه له ژبانماندا وه که له ژبانی گهلانی دیکه ی پاشکه و تووی جیهاندا ، تابلتی به تالی له گه روودا ده چیته خواری به لام له چاو تامه زه هراویه که ی به سخت و تالع و خزم خزمینه و لایه نگیری له مه دانی کوردایه تی و نیشتمان په روه ری دا

که چی شپم پریمیک له شیعره کان ده خوینته وه ناگا به خلّت و خاشی شیعی شاعیریک پلهی سییم و بهر ژیرتیش . .
 حه ماسه تی دوای راپه رینه که ی ۱۹۴۸ که (وئبه) ی پی گوترا زمانه ی ده کیشا . . شاعیر کوچه و مهیدانه کانیاں پر کردبوو . . نرکه ی سینگ و گهرووی هوتاف کیشان بوو . . شه پره چه په لۆک بوو . بین برکئی چوونه پیشه وه بوو . هه رایه ک بوو خواجه خوئی بزانی چ پشکی کوردیش له و بهرزه وه ننده دا نه بوو که هه رای بو ده کرا ، بهرزه وه ننده که ش نه هاته دی . . تازه برین و گه رماو گه رم پارچه هه لبه ستیکی ئه و رۆزه یان بو خویندمه وه هه تا بلئی قه لب و ئی نرخ . . گوتم منیش ده زانم شیعی وه ها چرووک و ئی ئارایشیت هه لبه ستم ، فه رمون گوئی بگرن :

ده رۆم نازانم دنیا زۆر سهیره
 کوتره باریکه و په نیری مهیره

دلشاد ره سوولی لیم به دهنگ هات و گوئی : فلان غه در له شیعه که ی خوت چونکه هه ر نه ئی به (تصوف) واتای بو پهیدا ده کری : کوتره باریکه ی بالنده ی هیلکه که ر گوشتیشی ناخوری . ئازه ئی بیچوو له بهر شیره که شی ده بیته خوراک به ماست و په نیرو ژازی و که شک . . ئاهمه ته گه وره یی و شکزی په روه ردگار حه قته سهرت لئی سوپ بمینی و دنیات به لاره سهیری . دلشاد ، خوا لئی خوش ئی لیم نه گه را ده نا منیش ده بوومه شاعیر . . دوو که ئی شه خته ی سهر خری گه رم . . زه ق زه ق ده پیکئی گاسنی نهرم . ئم سه د ئم ئاقار به ئاقار . ئه ژماری داری به ختی سهر ته ختی نه نکئی ئیستیعار . . بمی مارو هار . ئینجا ئه گه ر خوینته ر لیم بهرسی ئم قسه تیک هه ل شیلانه چ پئوه ندی به میرزای حاجی که ریمه وه هه یه ، پئی ده لیمه وه میرزاش له فه رامۆش بوونی دا بهر هه ل شیلانیکی - ئه وتوئی که وتوه : له دا به ش کردنی ناوو شوژه تی میرخاسی دا به تیک هه ل دایی و ئی سه رو بهری و ناله باری سهر خه رمان و بن خه رمان چوه هه گبه ی که مسانیکه وه که زوریان ئه وه نده پاداشه یان به سه

لیان ئی دهنگ بیت .

میرزای حاجی که ریم به کیکه له وانه ی پشکی له بهر که تی خزم خزمینه نه بوو . زۆر عه جایم هات که بیستم خزمانی پینان خوش بوو به لیم داوه له سهری بنووسم ، ده رکه وت هه قیشم بوو چونکه که سیان وه لآمی هه یج به کیک له و پرسیارانه یان نه داوه که به عاده ت روو له نووسه ر ده کن : له چ بنه ماله ئیکه ؟ هه لای باوکی و لای دایکی ؟ که ی هاته دنیا ؟ مندالییه که ی ؟ خویندنی ؟ ژبانی وه زیفه ی ؟ که ی بوو به ئه ندامی پارٹی ؟ له ورۆزه وه که داوام لی کردن ئه و هه و الانم پی رابگه یه نن تا ئه مروکه (۱۹۸۶/۵/۲۷) دوو سی مانگ تیه ریوه ، له و رۆزه ی به لینه که شم تیدا . یلا و کرده وه تا ئه و رۆزه ی ته کلیم لی کردن نزیکئی دوو مانگیک تی په ری بوو ، په نگه هینده ی دیکه ش تی په ری ت و هه یج شتیکم له باره ی میرزاوه پی نه گه به نن . ناچارم پشت به ئاگاداری خوم ده به ستم و چی ده زانم ئه وه ده نووسم : ئه وی ده شی زانم له جیرانه تی و هاوری ئی و هاومه شه ربه ی و به رده وام بوونی براده رایه تی و ئه و جوړه پئوه ندیانه وه دیت . مه گه ر به سه هوو ده نا رتی به هه له دا چوونم زۆر فره وان نییه ، سه هووش بکه م له بابه تی بنه مانی و بایه خداردا نای که م .

وه ک بزاتم بنه ماله ی ئه و مرویه چه ند پشتیک له مه و بهر له لادی وه هاتوونه ته کوئی . به پی ده ماری دوستانه تی و هاتوچو په نگه له دئی (الا الله ئیله لآ) وه رایان گوئیستی . نازناوینکی (چیلی) یان له گه لدا هاتوه ، پی ده چی له پاش ماوه ی لادی ئی بویان مایته وه که ماوه به ک له شار چیلیان به خیو کردنی . ئه م نازناوه ده میکه له بیران چوته وه چونکه چیننی تازه و چینه مزاشه که ی پیشتریش له باریکدا نه مان به گه رموگوری ئاور له په چه له ک و بنه چه ک و که ی و کوئی خویان به زوری خه ریک بوون په ره نگه کانی په لکه زبیرینه ی سیاست و ته نگ و چه له مه ی ژبان و هه لئس و که وتی رۆزگار . ئیستا که گه نجیکئی کورد پشتا و پشتی لینین و ماو باشر ده زانی له هه ی خوئی .

حاجی کهریم ، باوکی میرزا ، جیرائیکی نزدیکان بوو : له گوشه یه کی سهر بانیکانه وه بو بانی مالی تهو دهمه تریک دوورانی هه بوو ، له دهرگه شانوه بو دهرگه ی ماله که ی له ۴۰ مه تری تی نه ده په راند . حاجی کهریم و سؤفی نه شته تی برای و طاهری همه لاتی برای له دایکرا ، به در یژی ژبانی . باوکم له هه موو دانیشتیکی ماله وه ی یان له مزگه وتی حاجی مه لانه سعده به شداریان ده کرد هه تا مه جلسیه که بلا وه ی لی ده کرد . حاجی کهریم ناسنگر بوو . له لایه ناکاره وه پیای وه ها شهرم به خوو دیندارو راست به ده گمن په پیدا ده تی . له هیچ کهس نه بیستراوه تم خواناسه پی به خواری دانای . ده نگیکی به سؤزی هه بوو . له قامه تی پیش نویزو له ته نزله ی مواناسه به ی دینی دا تهو سؤزه ی سهرنجی خه لقی راده کیشا . چنده سالیک دوا ی باوکم ژبا به لام سالی مردنیم له بیرنیه . بنه ماله ی حاجی کهریم هیچ پیوه نندی به ناغاو پیای دنیای یه وه نه بوو .

دایکی میرزا کچی حاجی همه رومی بوو . من مندال بووم تم مام حاجی یه کوچی دوا یی کرد . ماله که ی له مزگه وتی کوته جومعه و مالی جه میلاغاوه نزدیک بوو ، له مالی تیمه ش دوور نه بوو به لام نویزی لهو مزگه وته ده کرد ، وهک بزائم دیواریان به یز بوو . کوره گه وره که ی فه قی ته ها ، خالی میرزا ، جلدروویه کی به رچاوی کوئی بوو ، وه کیل خهرجی باوکیشم بوو لهو که متا کورته داهاته ی ناوشار که به میرات ما بووه بو ی . فه قی ته ها بی پرس و دهرگه لی دان ده هاته ژووره وه ی مالان ، هه موو جار یکیش باوکم بو سه فهری هه ولیر له گهل خوی دا ده ی برد . هه موو هاوینیکیش ده هاته چناروک چنده حفته لای باوکم ده مایه وه . فه قی ته هاش ده نگ خوش و شاره زای گوتی کوردی بوو . جار یکیان له بن سوولی پاشای چناروک ته خمیسیکی ته دینی به سهر غه زه لیک طاهر به گه وه خوینده وه سهره تاکه ی ده لی :

«سهر فی عومرم کرد چو ره مالان به زه وچ و فهدوه»
به لام وشه ی (ره مالان - زمالان) ی به هه له وه رگرتبوو بوو به (زه ماران یا خود زه مالان) . من شلک بووم تی نه گه ییشتم و بوم راست نه کرایه وه ، خویشی هه وه ها بو ی

نه چوو . رام کرده لای باوکم ، تهو بوی راست کردینه وه به (ره مالان) و واتا که ی تی گه یان دین : ته مانی خویم وهک ره مل گره وه به تاکو جوت سهر ف کرد . وه ستا ته ها تا دوو سالیکیش دوا ی شورش ی ۹۵۸ ژبا .

سؤزی دهنگی حاجی کهریم و سازگاری دهنگی وه ستا ته ها به جووته له دهنگی میرزادا دیاریان دابووه . به لام جاری زوه بو باسی تم لایه نه .

میرزا به دوو سی سال له من گه وره تر بوو هه رچنده ناتوانم سالی له دایک بوونی بیچکم . له لایه ن به شداری کردنی گه مهی مندالانی گه رهک ، میرزا به هو ی دوکانی باوکیه وه به زویری پاش به سهر چوونی خویندنی روزهانی سهراسوی که سبی باوکی ده کرد بی تهوه ی شاگردی بیت ، بویه کا کم ده بتوانی عهران له گه لاند خهریکی گه پی همه چه شنه ی مندالان بیت ، له شیشی به به ریه وه نه بوو ته قل و شه قلی یاریه قورسه کان هه لگرت . زور جارن دوا ی روزه او یان له مالی تهوان یان مالی تیمه تولی عهرانمان ده کرده وه به یاری ناو خانه نه که هی گوره پانان . هه ره وهک عهران نه ده هاته یاری مندالان شه وانیش نه ده هاته یاری تهوانه ی وه کوو خواجه روئی (خوازه لی) و زرینگ زرینگ تاوه و به رده گه رموکی که له کووچه ی به رده رکی ماله که یان به رپامان ده کرد ، له سهرانی به هارانش به شدار نه ده بوو ، نه شم دیت له گهل کهس به شه ربیت : ته بیاتی به ره و هیمنی و تارامیه وه بوو له گهل لاوازیه که ی ریک ده هات .

ده لین مانگه شه و سهر له تیوارانه وه دیاره : تم-گوته به ته گهر له ناست مانگی حه فده وه هه زده شهوی راستیش نه تی ، مندالیه که ی میرزا له ههای به ره و دواروژی راستگوبوو . له لایه ن دهنگ خوشیه وه که گه ییشته ته مانی ۱۵-۱۶ سالی به به ده نگیه وه هه بوو بی کاته گورانی بیژنکی په نجه نشان . ده نگیکی پری مه خمه لی بین در یژی سهره ژوور چووی به له ره و له رزه ی سازگاری هه بوو له تاپی دهنگی طاهر توفیق ، فرید الاطرش ، عبدالوهاب به لام هی میرزا ته گهر له لایه ن پسپورانه وه مشتومال درابایه و راهینرابایه به ره و تویه رالیه وه

دەچو : هەتا بەرزى دەكردەو لە پانايى و ئەستورايى كورتى نەدەهيناو بارىك نەدەبوو . لە تەمەنى ۱۷-۱۸ سالى بوو ، سەبەنبەك پيش بەرچاي بەيەكەو لە بن دارو بارەكانى كانى خاتوونى چناروك بووين : دنيايەكى گەش و فينكايەتيەكى بەهەشتى و كزە بايەكى عاشقانه و دل و دەروونىكى ئاسوودە لەو دەمەدا دەنگى بە ميرزا هەلبىرى و گۆرانيە مەشورەكەى ئاوساى (يا لوعتى) عەبدولوهەيانى بە ئاگرۆچكە لە دەروونىەو دەرهيناو بەسەر ئەو باغ و مەزرايەدا شەپۆلى پىدا . كە گەيشت (ومن قلبى طاوعته ورحمت بايس ايديه) سۆزىكى ئەوئەندە خەست لە دەنگى گەرا ئاوى لە چاوى من و خویشى هينا . پشويكى كورتى دا ئەجا گۆرانيەكەى بو ئەواوكرا . دواى چەند سالىك لى پرسم : توخرا ئەو سەبەنبەيەى كانى خاتوونى چناروك يالەوعەتيەكەم لە عەبدولوهەاب باشتر نەگوت ؟ دەسا ئەشەددويلا باشترى گوت . لە دانىشتنى برادەرانهدا ئەگەر دەنگى هەلبينايايە گۆراني كوردى دەگوت . لە چ دەنگ خوشيكم نەيست (وهك قومرى سەريالم شينە) ي بە كول دەربىرى نى وهك كە لە دەنگى ميرزادا ئاورينگى گەرماني و سۆزى دەرايەو . بەلام بەو هەموو دەنگە خوشەيەو حەزى نەدەكرد ناو بە گۆراني بيزيەو دەربكات ، هيندەش خوى لى دەپاراست كەكەس بەراشكاوى داواى گۆراني گوتنى لى نەكات . وهك كە بە سەرنجى دواكاتەو لى ورد دەبەو ، ئەم تەبىياتەشى دەچوو بو مەيلە بنەرەتيەكەى دزى خو نیشان دان و دەركەوتن و ناوو شۆرەت : حەزى لە رابواردنى نى هەراى خالى لە ئەركى ناوو شۆرەت بوو . دواتر بو ئەم خالە ديمەو .

لە هينەكانى مندالى بەوئەى ئەو بوو كە لاشەربوو . نە بە مندالى و نە لە گەورەنى دا ، نەمدىت بە دەمەقال بيت يان لە موناقتەدا سوور هەلگەرى . ئەم لاشەرى بەى و مەبلى سەلامەتى و پراى خەسلەتيكى ديكەى كە هەر ئيستا دەى گەمى ، لە سەرەتاو پارەوى ژيان و گوزەران و بە سەربردنى دوارۆزى بو رەنگ پريژ كرد : لە هيچ پلەيەكى تەمەن و قوناغيكى دواترى دا نەكەوتە سەر زۆرە ملي لە گەل ئەم و ئەودا بو تەماى بەرەوپيش چوون و فرە كردنى رزق و رۆزى و

دەسلەت گرتە دەست . هەر چونكە رازى بوو بەو قسەتەى بوى هەلكەوتە نى ئەوئەى كەسى تيدا مەغدوور كراني بويەش

بوو بە توندى ، بەلكو بە پەروشەو ، لەسەر مافى رەواى خوى دەكردەو . ئەگەر لەو دەدا سەريش نەكەوتايە پەشمان نەدەبوو و خەفەتى نوئى لە سەرنەكەوتن نەدەخوارد ، قەتیش لە سەرنەكەوتندا ئەو پەندەى بە كارنەهينا كە دەلى : دەستيكي نەتوانم لى پرەم ماچى دەكەم . دەستەكەشى پى نەدەبردراو ماچيشى نەدەكرد . لە نمونەى ماف پاريزى ئەو مروپە رووداويكى كورتيلەى لى دەگيرمەو : لە سيبەكاندا كەمەن بەميوانەتى لە مالى مەلا ئەفەندى قوتايى فيرگەى ناوئەندى هەوليربووم ميرزا كاتى دادگەى كۆبەبوو . رۆژنك ، سەر لە سەبەنە ، كۆنەيەكى ديكە كە لە دوورە ولانان كاتى دادگەبوو فەرمانى راگويزراني خوى بو كۆنەى و هى ميرزا بو شوينەكەى ئەو دەخاتە سەر ميزو بە فيزيكەو پى دەلى : هەلستە لەسەر كورسيەكەت ، بۆتە هى من . ميرزا هەر ئەو رۆزە هاتە هەولير . بردمە خزمەت مەلا ئەفەندى ، نامەيەكى سفارشى لى وەرگرت بو كار بەدەستيكي گەورەى بەغدائى (وابزانم وەنەبرى عەدل) . لە سى رۆژاندا بە خوى و ئيلغاي فەرمانى پيشووى گەرايەو كۆبەو هەر لە دەوامى رۆزى سيبەمدا (يان چوارەمدا) فەرمانى نوئى خستەو سەر هەمان ميزى كە (مالى باوكى كەس نيبە) و بە ئارداويژى ئاخافتنەكەى پەر لە چوار رۆژان پى گوتەو : هەلستە لەسەر كورسيەكەت . . . هەر لە بىرە كە مەلا ئەفەندى گوتى لە ناوئەكەى ميرزابوو بە زەردەبەكەو فەرمووى : كورم چما ئەتوو عەجەمى ؟ ميرزا گوتى : جەنابى ئەفەندى خەريكم بكەومە شك دەنا ئەگەر عەجەم نەبم لۆ نەقلم دەكەن .

خەسلەتەكەى ديكەى كە ئەواوكەرى لاشەرىكەى بوو بريتى بوو لەوئەى كە لە زويكەو خوى ناسى (چەند دەخواو چەند دەبەزى) : پلەى زەكاي خویندنى فيرگەى ناونجى بوو ، هيزى ماسوولكەكانى لە مام ناوئەنجيش بەرەوژر بوو . لە دەسلەتاي دنياى ئەوئەندەى هەبوو كە خانەوادەيەكى شارستان

به ناموس پاريزی و ريزی خوراکرتن و سنور نهبزانندن پهرژینی
 سلامتی به دهوری خوبهوه دهتهنی. به کورتی، موعادهلهی
 کومه لایهتی و باری که سایهتی سروشت کرد له میرزادا سازابوونو
 لهنگریکی بهستبوویان لهقنهبوو. ثمه میش کهمن دهی زانم و
 لهگه ل خوئندا ورد بوونهوهم تیدا کردوه په کجار یاریدهی
 میرزیان دا که ههنگاوه کانی له ههلسو کهوتی ژباندا مه حکم
 بن و به ملاو بهولای دا نه بن. به دریزایی وهزیفه بینینی شتیکی
 نه کرد ناچار بی به شاردنهوهی. هه رگیز بهریلی وهرنهگرت و
 پاره ی له کهس قبول نه کرد له جاریک بهولاره که نهویهن ناوی
 بهرتیل هه لنگری: که کاتب بوو له دادگهی کوئی توجاریک

ده عوای هه بوون لیان به په له بوو. میرزا به خوئی گوت که
 دوی دهوام، عهسران، دهچووه بو دایره به نیازی
 راپه راندنی شکلیاتی ده عواکانو بهس. گوئی خو خزمه تکاری
 بالی مام حاجی نیم، له دهوامدا دریغ ناکم له فرمانم،
 دوی دهوام نرکی بی مزه هه لنگرم نهو نیشم به پاره ی
 تو فترتایم بو مام حاجی کرد. دهستیشی خوش بی.
 گوتم دواتر ده گهر پیمهوه بو خهسلهتی حهز نه کردنی له ناوو
 شورهت:

چی تازه نووسیم له هه کانی سه ره تایی ژبانی تمان ده گه به نی
 که مروی نهوتونی له کوپی سیاست و خه باتیشدا تیژو نه بی:
 میرزا نمونه ی واقع بینو و بایه خ ناسی ناو بزووتنهوهی
 نیشتانپهروهی و کوردایه تی بوو. ههروه ک شاره زای خوئی بوو
 (چه نای ده خواو...) هیندهش بهروونی دهی دیت و
 دهی زانی، خو ماندوو کردن به شتی نامومکین له هه
 مهیدانیک بی کاریکی نه زو که. دهی زانی، چاکیشی ده زانی
 خه یال بازی و مندا ل بازاری و قوته قوتی سینگ ده رپه رینان و
 نه ره نه ری ژیر دروشمی ورینه کرد هه مووی هه ته له زگه بهستنه
 بو ناو هه چه. که ثمه باوه ری بوو لیشی روون بوو نیشتانپهرو
 کوردپهروهی و تی کرای سیاسیان رتی واقیعیه تیان له خو یان کویر
 کردو تهوه تا نهوهی په کیکی به مومکین رازی بی پرووت
 ده بیتهوه. له موه میرزا په کجاره کی ده ماری چوونه ریزی

پیشه وهی سیاستی له دلی خوئی ده رکیشابوو. به زوره ملیش
 نهی ده سنملاند بکری به چاوساخی بچو وکترین تافی
 خه بانکه ران. ثمه باوه ره و ته ییاتی له سه ره خوئی هه میشه له
 ریزی هه ره پشته وهی حیزبایه تی دا میرزای شارددهوه.

میرزا دوو سالیک بهر له من قوتابخانه ی سه ره تایی کوپه ی
 تیپه راند. تانم ده رچووم و دوو سالانیش دوی ده رچووم نینجا
 چووم بو ناوه ندی هه ولیر نهو خویندنی ناته وای هه ولیری جی
 هیشتبوو بو قوتابخانه یه کی که م مه سره فی که م ماوه له به غدا.
 به ردهوام نه بوونیشی له هه ولیر هه ره ده چینه وه بو بنه مای خو
 ناسین و توانای بین دریزی و کورتی له پله دوا پله ی ناوه ندی و
 سانه وی و... شه ری به خوئی نه فروشت و خیرا سه لاندنی ثم
 سه فره دریزی خویندنی سه ره له بهرو سه رتاسه ر قاچ و قولیکی
 درشتتری دهوی له هی نهو که به مندالیش سی بازی پی
 نه کردبوو. له گه ل چه ند هاو رپیه کی خویندنی کوپه ی بوو به
 قوتایی (دار العلوم) ی نه عزه میه ی به غدا. نه خوئی و
 نه هاو رپیکانی کوپی نهو مهیدانه نه بوون به لام ته مای ژبانی
 داخلی و مه سره ف گیرانه وه، که نهوسا به زه حمت پهیدا
 ده کرا، بو نهو شوینه ناچوره دژبانه ته ی بردن. ساله های دواتر
 گالته ی به سه رو میزه رو جبهی بهر خوئی و قوتایه کانی دیکه
 ده کردو نوکته ی له سه ره ده هینایه وه که خویشی ده گرتوه.

هاوینی ۱۹۳۵ له که رکوکم دیته وه به کاتبی (وابزانم
 دادگه). نهو په کدی دیتنه وه مان له حه د به ده ره خوش بوو. له
 گه ل نهودا بو په که م جار چوومه سینما که پیشتر هه ناویم
 بیستبوو. هه ره شه وه بو فیلمیکی ده بر دم، په کیان میسری نهوی
 دیکه نه مه ریکایی. له پاش دهوامه وه هه تا کانی نووستن
 له گه لندا ده بوو. زوری پی نه چوو خوئی نه قل کرد بو دادگهی
 کوئی به کاتبی به ردهستی حاکم به بینک گویرایه وه بو رانیه و
 قه لادزه. نهو ماوه یه که له قه لادزه و پژه ده بوو دوو یادگاری له بیر
 نه کراوی پی به خشی: په کیان نوکته و قسه خوشه کانی حاجی
 سالحای پی مالک، نهوی دیکه شیان رووداویکی سه یرو
 سه مه ره ی کهس نه بیستوو که بو کچیکی هیرونی ره خسابوو،
 چ تفه سیری علمی و نیمچه عیلمیش رتی پی نابات. من ثم

رووداوهام له زور كهسى ديكهش بيست ده بوو ليشى بكوړيته وه بهلام ليره دا مهودا نيه ته نانت ناوېشى بېنم چونكه به تهفسانهى باوكي تهفسانان ده ژميردرى . .

وهام له بیره که جهنگی دوهم بهرپاڼو جارى له رانيه بوو .
تهو سالانهى چلهکان و پاش چلهکان زور جيگهى به ميرزا کرد همووش به کاتبهتي دادگه . له دهمى جهنگدا که هيتلر به شيوه يه کي پهره سهندوو له لايه ناپورهى گوي گرافي راديوى بهرلين و يونس به حريه وه بو ناسمان بهر زده کړايه وه ميرزا به تاييات دژى ديکتاتورايه تي بوو تابشلى هيتلر ي ده دزا ، زوريشي پي ناخوش بوو که وه ستا ته هاى خالى به دل شهيداي هيتلر بوو . به پوره تهويلان خه تايه کهى ده برده وه بو تهره به يه کي تالى خالى له ته زيه تيکي که له ده ست ټينگليزه کاني چيشت بوو . ميرزا خزمى خوى به زياده وه ده ويست .

دهنگ و سهداى جهنگ و شکوفه کردنى بېرى نوي له سياست و خه ست بوونى بزووتنه وهى کوردستاني ټيران به پټک هاتنى کومارى مه هاباد بوون به هاندهرى ميرزا به ره و ساغ بوونه وه بو کوردايه تي و تيدا قال بوونه وه ، تهو يش به و جوړه هيمنه واقع بينه ي که ده ميلک بوو له ميرزادا ده ژبا .

هاتنه وهى به لاي کوردايه تي دا چ پيوه ندى به ده ماري چينايه تيه وهى نه بوو ته گه رنا ده بوو چين په روه رني نه که قوم په روه ه هزاران هزارى له و تېرو ته سه لتر (که کاتبى کي دادگه بوو) له کوردستانه که و عيراقه که و ده روه وهى عيراقه که شان ، پاش جهنگى دوهم و سهر که وتنى به کيه تي سوقيه ت به سه ر ته لانيادا ، به گورجى و گه رمى و چالاکى چوونه باوه شى فلهسه فهى سه ر به چينه وه . زور بهى کورد په روه ريش له کولانهى ته و فلهسه فهيه وه له چاره نووسى کورد راده ما . هرچى ميرزا بوو ، تي ته وهى شيرو تير له که س هلگرى وه ه ناسه سواري پيوه ديار تي کوردى کي تي ته ويل بوو ده شيا به باوه رى دواى شه رى دوهميه وه له سه دهى نوزده يه مي دا کوردايه تي کردبايه . هرگيز او هرگيز ليم نه ديت و ليم نه بيست تا که يه ک داوى کلافه ي کوردايه تي به هيچ فلهسه فهيه کي غه رى

کوردايه تي بيه ستيته وه . بهرزه وه ندى گه لي کوردى به لاهو به نديو به گه لي کورد خو يه وه نه که به پيور تانيزمى نه شميله ي ناو نه زه ريانه وه که وا لي چاوه روان نه ده کردن تاشق چاوى ره شى کوردى تي ده سه لات بن . هموو خاوه ن نه زه ريه يه ک قسه ي لووس و ليک و شيرنى تي ټرک و مه سره ف ده به شيته وه که ده کاچش . گه ليک جارو سهدان بار له ماوه ي پتر له سى سال هاوړي تي دواى ته من و تهره به ي هوش به دنيا شکانمان . به تايه تي له پاش راپه رينه کهى ۱۹۴۸ ، له گه ل ميرزادا به يه که وه بزووتنه وهى کوردايه تي و چينايه تي و سياسته تي ده وله ته (چه پي و راستي) به کانمان داوه ته بهر هه لسه نگاندى و لي توژنه وه وه به تاقى کردنه وه وه : ميرزا له و باوه رده دابوو ، مينش هه روه ها ، که کوردايه تيه کي نيگافراوان و دوور له ورينه ي ره گه ز په رستى ، سه ره راي ته وهى که شه قامه ريگايه که کوردى هه ست به دنيا و به خو کردووى به ره و چاره نووس و ماني قومايه تي تيرا ده روا ت ، هموو ته و دادو چاکه و بهرزه وه نده شى تيدايه که ده شى له هه ر فلهسه فهيه کي مرو ف دوستدا هه ييت ، ثنجا به زياديشه وه ته و چاکه يه ده خاته وه سه ر چاکه ي فلهسه فهه کان که هه ر به دوا دا چوونى ريچکوله ي کوردايه تي به ده ست کورد ده که وي ت . کوردى کي خاوړن له رني هوشى فراوانيه وه دنياى خوش ده وي ت به لام ته وه نده خوش ويسته گشتيه هه ر بايى ته وهى لي قوم او نيکي ژايوونى سوودى لي ده بينيت کورديش سوودم مند ده کات : ده تي کوردى خاوړن به کرده وه له وينه ي تايه تي دا کوردى خوش بويت ، په رو شيشى بو تيکپراى ئاده مى زاد وه که په رو شى تيکپراى ئاده مى زادى بو کورد . ثنجا ته گه ر گوترا کورد هيچى به به ره وه نيه له دووره وه ميلله تان بوى به په رو ش بن يان له سه رى به ده ننگ بين ته وسا هه ر به جارى کورد رزگار ده تي له په رو ش خواردن بو غه ر چونکه که لي نه وه شيته وه چاکه ي له گه لدا بکرى دياره ليشى هه لئاستى له کوله مهرگى و کوپره وه رى خو يى دا به غه ريه وه خه ريک بيت . من که ناساغ بووم و پيت گوتم : تو ته وه ناهينيت خزمه ت بکريت ، تازه به هيچ مه زه بان ريت ناميني داواى خزمه ت لي بکه يت . ميرزا له

پروانگه‌ی ئه‌وتۆنی یه‌وه سه‌یری بزوتنه‌وه‌ی کوردایه‌تی ده‌کردو بزوتنه‌وه‌ی دیکه‌شی پێی تاقی ده‌کرده‌وه . رای ئه‌وه‌بوو ده‌ی‌گوت ، من که کوردایه‌تی بکه‌م ده‌نی من هه‌ژاری کوردم به‌لاوه مه‌به‌ستترو خوشه‌ویستتیی نه‌ک به‌کیکی دیکه له‌ رێی فله‌سه‌فه‌وه په‌رۆشی خۆی به هه‌ژاری هه‌موو دنیا ده‌به‌خشی به‌و پێه‌ش پشکی هه‌ژاری کورد له په‌رۆش و هه‌ولێ ئه‌و ته‌رزه که سه‌ که‌م ده‌بیته‌وه وه‌ک ئه‌وه‌ی که دایکیک هه‌موو مندالی دنیا‌ی به‌قه‌ده‌ر به‌ک خوش و یستنی ناتوانی شه‌و نخوونی بو‌مندالی خۆی بکات چونکه دیاره پێی نا‌کری شه‌و نخوونی بو‌مندالی هه‌موو دنیا بکات .

میرزا چه‌ندیکی له‌ ده‌رسی قوتابخانه‌ی مام ناوه‌نجی بوو له‌وه‌ی پێی ده‌لێن Common Sense هه‌ستیارو زیره‌ک و نیگا به‌رین بوو . هۆشی به‌ رامیاری ناوه‌وه‌و ده‌ره‌وه‌و نیو میلیه‌تان ده‌شکا : زۆر به‌ئاسایی و راشکاوی و ئاسانی ده‌ی‌زانی فه‌رقی نیوان سیاسه‌تی پروکه‌شه‌ی ده‌وله‌تیک له‌ گه‌ل سیاسه‌تی راسته‌قینه‌ی‌دا چه‌ند گه‌وره‌یه . هه‌روه‌ک پرۆای نه‌بوو به‌و شتانه‌ی له‌ شیوه‌ی پرۆپاگانده‌دا به‌ دنیا‌دا بلا‌و ده‌کرینه‌وه هه‌روه‌هاش له‌ شیوه‌ی به‌دییه‌دا ده‌ی‌زانی هیچ ده‌وله‌تیک ناتوانی له‌ قسه‌ خوشه‌ سه‌رزاره‌کیه‌کافی‌دا راست بکات . ده‌وله‌ت نییه‌ بتوانی به‌یه‌ک لانی به‌خشنده‌نی ، که به‌خشنده‌ بوو زۆر نابا ئیفلاس ده‌کات . ئه‌وپه‌ری ئینساف له‌ سیاسه‌تدا ئه‌وه‌یه له‌ مامله‌تدا قیل نه‌کریت و په‌یمانی درۆزن ئیمزا نه‌کری . له‌ ده‌وله‌ت وازیته : براهه‌تی که پێوه‌ندییه‌کی نیوان دوو مرۆفه‌و هیچ مافی میلیه‌تانی تیدا زه‌ده نای ئه‌گه‌ر براهه‌ک له‌ براهه‌ی به‌سه‌لمینی ئنجا ده‌بینین ئه‌م سه‌لمانده‌ وه‌زه‌حمه‌ت ده‌که‌وی ، خو ئه‌گه‌ر وه‌زه‌حمه‌ت بکه‌وی و نه‌که‌وی هه‌ر ده‌میته‌وه‌ بلین ناشی ئه‌رک به‌لای په‌کیکیاندا بکه‌وی و ئه‌وی دیکه‌یان له‌ په‌نا براهه‌تی‌دا لوقه‌نی چه‌ورتر بخوات . براهه‌تیش به‌خشنده‌نی دوولای گه‌ره‌که . که ئه‌مه وه‌هانی ئایا ده‌نی براهه‌تی کوردو ئوستورالیا چۆن بی ؟ ئا له‌م بابته‌ لیکنده‌وه‌و بو‌چوونانه‌دا که‌وانی گومان ئه‌ویش له‌ وتووێژی دوولای په‌یدا‌بووه ، میرزا گه‌بشتبوو به‌و قه‌ناعه‌ته‌ ناشی چ میلیه‌تیک به‌ربه‌یارو بی سه‌نه‌دو

سبوت و په‌یمان و قه‌ول و بره‌ به‌ گله‌نی له‌ میلیه‌تیک دیکه بکات له‌سه‌ر که‌مه‌تره‌خه‌مه‌یه‌کی به‌رانه‌ر خۆی لی بیینیت . گله‌نی له په‌یمان شکینی ده‌کری نه‌ک له‌ نه‌بوونی سه‌خواه‌ت . له‌ بیرمه ده‌ی‌گوت ، سوله‌یمانی که‌نی هات که قه‌زای رانیه‌ی خرایه سه‌ری هه‌ولێریش پێی ناخۆش بوو لی بچرایه‌وه خو نه‌ سوله‌یمانی قازانجیک گه‌وره‌ی ده‌ست‌که‌وت نه هه‌ولێریش زه‌ره‌ریکی لی‌که‌وت رانیه‌ش به هه‌ر لایه‌کدا بکه‌وی ده‌چینه‌ باوه‌شی دایکی خۆی ئیتر بۆچی سه‌یرم بیته‌وه له‌وه‌ی رووسیاو چین له سه‌ر سنووری له‌ په‌کدی سوور هه‌لگه‌رین خو هینده‌ی هه‌ولێرو سوله‌یمانی خزم‌نین ؟ سه‌یر له‌وه‌دایه‌ خه‌لق له‌رێی نه‌زه‌ریه‌وه به ته‌ما‌ییت دوو ولات هینده‌ی دوو هه‌ریمی په‌ک ولات له‌ گه‌ل په‌کدی‌دا بی‌فه‌رق یان بی‌فه‌رقتین . هاوولایه‌تی سوله‌یمانی و هه‌ولێرو هاو‌باوه‌ری رووسیاو چینیش له‌ جغزی واقیعی مرۆقابه‌تی‌دا ، که وانه‌فرشته‌و په‌ری‌یه‌و نه‌ کۆمپوته‌رو ته‌رمۆمه‌تریشه ، خو ده‌رده‌به‌خیت . له‌ که‌س داوانا‌کری پتر له خه‌لق خۆی له‌بیربکات .

له‌ میرزام به‌دی ده‌کرد قسه‌و بیزو‌رای ژیرانه‌ی هه‌ل ده‌گه‌رتوه‌ ته‌نانه‌ت له‌ ئیزاعه‌و چاهه‌مه‌نیشدا گول بژیری ده‌کردن . به‌ نمونه ، جاریکیان بی ئه‌وه‌ی بزاتم لیم سه‌یاده له‌ باره‌ی عه‌بدولکه‌ریم قاسمه‌وه شتیکم زه‌رپری : عه‌بدولکه‌ریم دوای کردنه‌وه‌ی ده‌روازه‌ی ئازادی بو‌هه‌موو لایه‌تیک ، پلش به‌بینیک که‌وته سه‌ر سیاسه‌تی لی که‌م کردنه‌وه‌و فلان بگه‌ره‌و فلان به‌رمه‌ده . . به‌ نیازی له‌ قالب‌دانی خه‌لقه‌که‌ به‌و جو‌ره‌ی که عه‌بدولکه‌ریم خۆی به‌ چاکی ده‌زانی . من گوتم ، هه‌ر وه‌ک که به‌رخت گروو جاریک دیکه له‌شه‌که‌ت بو‌ ناچیته‌وه ناو‌پسته‌که‌ی هه‌روه‌هاش میلیه‌تی عیراق : تازه به‌ که‌س نا‌کری بی‌خاته‌وه قه‌یلکیکی وه‌کوو پێش چوارده‌ی ته‌موز . دوو سی حه‌فته‌ تی‌په‌ری له‌ رووداو‌یکێ ئه‌و رۆژگاره‌دا میرزا گوتی :

قسه‌که‌ی تۆیه ، خه‌لک ناچیته‌وه ناو‌پستی جارانی .
 ناوانه‌ که پیاوه ده‌سه‌لاتداره‌کانی ۹۵۹ ، ۹۶۰ له وتووێژاندا وریته‌ی مندالانه‌یان ده‌کردو له زۆر لاوه چه‌پله‌ی ئافه‌رینیان بو‌ لی ده‌درا میرزا له‌به‌ر خۆیه‌وه تی ده‌س‌ریواندو

قسه په کی مزی رامال ده کړدنې به لام نهی ده هیشت خوین گه رمه کانی شورش تی بگن . سیاست به لاتی میرزوه نه بوو بوو به دین ، دروشمه کانشی لی نه بوونه په رو سهر چاکو پیران . پروای به کوردایه تی بی که له بهرو کم و کورتی بوو به لام نهو هه نگاوهی به ناوی کوردایه تی بو کوردایه تی له واقع و نیمکان دهرده چوو به خراپی داده نا .

میرزا بوو به نه دما پارتی دیموکراتی کورد به لام نازانم له که به وه . هم به پی ته بیاته هیمنه کهی خوئی و هم له بهر وه زیفه کهی ، جگه له له مپه ری تمه ن ، نهی ده توانی نه دما ماتی هوتاف کیشان و دروشم هه لگرتن و نه شره بلاو کورده وه به روپه بیات : نهو (وابزانم) له سالی (۱۹۳۷) وه به خاوه ن خیزان و هه لگری نه رکی مال و مندا ل . زینکی دواي به هم هینانی کورو کچیک جوانه مهرگ بوو ، زنی دوه می په یتا په یتا ساواله ی بو ده خسته ناو بیشکه وه . گران بوونی نرخی که ره سته ی گوزه رانیش دواي جهنگ قورسانی زیاتری خسته سهر بودجه ی مانگانه کهی که به حال له چهند سالی کدا نیوه هه نگاویکی کورتی به ره و پیش هه ل دینا له باری وه هادا میرزا دهی توانی له سنووری مالی خوئی و دایره کهی خزمه تی نامانجه کانی پارتی بکات . تا له م مهیدانه دا ، بی ته قهو هه را ، هه ر جانفیدایه کی له ده ست مرویه کی وه کوو نهو هاتی کردوویه تی . ساله های سال نه شره ی نه پی پارتی له مالی نهو دهرده چوو . به بیکی به مه ودا مالی له که رکوک بوو ، که رکوکیش له چاو شاره کانی دیکه پتر جی مه ترسی بوو بو چالاکی دژ به حکومت . له ده می ده سلا تی شه ری کهی نهونی ئینگلیز چاو ساغ و خه به رده رو هه ست راگرو ئیخباریه ساز له و شاره ئیکیان ده هاویشت . زوربه ی مونه هه می سیاسی کورده واری له عورنی که رکوک موحا که مه ده کران . دواي راپه ری پی (وټه) و ئاشکرا بوونی خه باتگیره کان خه ته ری ئاشکرا بوون و نیوه گلان خه ستر بوو له جارن ، میرزاش له نریکه وه براده ری هه مو نه دما ناسراوه کانی قیاده ی پارتی بوو له زور هه لکه و تدا ، بو سهر داوه ت و دانیشتی شه وانه ی نادى له گه لیاندا کوډه بووه و ترسی گیران و ئیخباریه ی به وده له خوئی

ده ته کانه وه که له رواله تی وه زیفه به جی هینان و ژبان بردنه سهر دا بابایه کی بی لایه تی قسه خوئی ئیسک سووکی بی هه لپه بوو . نه وهنده له وه زیفه کهی شاره زا بوو حا که مگان موحتاجی بوون .

نه م وه زیفه به ی که هه میسه له گه ل کار به ده ستاندا کوئی ده کورده وه له پی ده عواي سیاسیه وه شاره زای مه نموره کانی ته حقیقاتی جینانی و خزمه تی نه پی ده کردو زور خه به ری شرایه وه ی پیوه ده زانی ، تا نه م وه زیفه به هه ر وه ک بوئی بیوه قه لغانی سه لامه تی دهر بوونه به کیش بوو سرکه و کورکه ی حکومتی لیوه ده زانی و حیزی پی خه به ردار ده کورده وه . توبلی چهند جارن نه مری گرتنی خه باتگیریک له پی مه حکه مه وه به میرزا گه بیشته وه له ویشه وه به حیزب و له حیزبیشه وه به خه باتگیره به ره له وه ی پولیس که ونیته خوئی بو گرتنی کابرا ؟ له م مهیدانه ی ئاگادار کورده وه ی حیزب به خه به رانی ده ولت خوم ئاگاداری گه لیک چالاکی ی میرزام به ک له وان نه وه بوو که له هه لبار دنه کانی ۹۵۳ و ۹۵۴ میرزا کاتبی دادگه ی کو به بوو . به ری که وت خه تی ته له قونی کار به ده ستانی کوئی له رو خا و روخی شووره ی بانی نهو خانوه وه تی ده په ری که میرزا تیدا کری گرتنه بوو . شه وانه ، به نه سپانی . ته لی ده هاویشته سهر نهو خه تانه و گوئی له قسه و موخابه ره ی ناوه وه و دهر وه ی حکومتی کوئی ده بوو هه تا خه و له حکومت ده که وت . چی له و گوئی گرتنه پدا بی زانی بایه به ده ورو ته سلیم ده ی گه یانده پارتی . که خوم نوینه ری پارتی بووم له و هه لبار دنانه دا میرزا روژانه ده ی دیم و پروونی ده کورده وه . وه ی کاشکی نهو ده مه جیهازی تومار کردن هه بایه و نهو موخابه رانه ی بو دواروژ به نمونه ی جوړی بیر کورده وه ی حکومتی نهو روژگاره به جی هیشتبایه .

میرزا به دریزانی سالانی نه دما ماتی له پارتی سه ریازیکی نه ناسراوی زنده چالاکو ژرو دلسوزی کوردا یه تی بوو ، به به خشنده بی نه ک به مزه .

له نوکته بازی و سوجه ت چیه تی دا میرزا گره وی لی نه ده بر درایه وه . که نه شره ی پارتی له مالی نهو ده زده چوو

خیزانه‌کە‌ی دوه‌می (ئافره‌تیکی دل سافی له‌ خو‌ بووردوی هه‌ولیری بوو) هه‌ستی ده‌کرد ئەم کاره‌ گه‌پ و گالته‌ نییه‌ . میرزا ده‌ی گه‌پایه‌وه‌ که‌ خیزانه‌کە‌ی دل‌خۆش ده‌کرد به‌وه‌دا به‌خه‌یر له‌ سایه‌ی ئەو مه‌کینه‌کە‌ی چاپ خه‌شلی زیرو جلکی ئاوریشم و تاقی ناو مائی هه‌ره‌ نایابی بو‌ ده‌کری : هه‌ر سه‌بریکم لی‌ بگه‌ره‌ ! خیزانه‌کە‌ی هه‌رچه‌ند ئی‌ ئەو به‌رتیله‌ مه‌وه‌وه‌مه‌ش رازی بووه‌ به‌ چاره‌نووس ئەمما ئی‌گومان خه‌یالی خۆشکه‌له‌ی به‌دلدای تی‌ په‌راندوه‌ .

میرزا له‌ گه‌ل‌ ئەندامانی کۆمیتە‌ی ناوه‌ندی و مه‌کته‌بی سیاسی و شه‌خسیاته‌ به‌رچاوه‌کانی پارقی دا‌ نه‌که‌ هه‌ر به‌ پێوه‌ندی حزیایه‌تییه‌وه‌ بگه‌ره‌ به‌ رو‌حی گه‌ش و قسه‌ی خۆش و مه‌جلیس ئارایی و ته‌بیات له‌ باری هه‌میشه‌ دل‌خوازی ئەو که‌سانه‌ بوو . خواخوایان بوو هه‌لی دانیشتن ریک‌ بکه‌ویت و میرزا تێیدا به‌ریته‌ قسه‌ شیرین و خۆشه‌کانی . ئەگه‌ر ری‌ هه‌بایه‌ بو‌ گه‌پانه‌وه‌ی ئەو نوکته‌ سیاسیانه‌ی له‌و دانیشنه‌دا به‌ زمانی میرزادا ده‌هات ده‌ترانی چ‌ جو‌ره‌ مه‌جلیسی شه‌نگ و دل‌کیش و خۆشی به‌خش بوو مه‌جلیسیکی میرزا تێیدا ده‌کرایه‌وه‌ هه‌یج په‌ناو په‌سه‌ویکی مه‌فه‌وه‌مه‌ سیاسییه‌کانی به‌ر له‌ شو‌رشێ ته‌مووزو دواتر که‌ له‌ کرده‌وه‌دا خه‌باتگه‌په‌رە‌کانی به‌گه‌زیه‌کدی دا‌ ده‌هینا له‌ میرزاوه‌ نوکته‌ی تی‌ نه‌گه‌پای .

به‌ درێژایی سالانی ئەندامه‌تی له‌ پارقی میرزا رای خۆی ده‌ربریه‌وه‌ چی به‌ هه‌له‌ی زانی بیته‌ گوتوه‌تی هه‌له‌یه‌ ، به‌لام هه‌رگه‌ز جو‌داوازی بیروپرای نه‌کردۆته‌ هۆی کزبوونه‌وه‌ی پێوه‌ندی خۆی به‌حیزب یان به‌ ئەندامه‌کانی . چونکه‌ شو‌پنیشی له‌ حیزب ئەوه‌ نه‌بوو له‌ جی‌ به‌جی‌کردنی بریاره‌کانی دا‌ ناچاری هاتوچۆو جموجول‌ بیته‌ ره‌خه‌نه‌کانی له‌ سه‌نووری (بیروپرا) دا‌ ده‌بوونه‌ موخاله‌فه‌ نه‌که‌ له‌ شیوه‌ی سه‌ره‌په‌چی دا‌ . ئەندامه‌کانی حیزبیش له‌ ره‌خه‌نه‌کانی زیز نه‌ده‌بوون ره‌فتاریشیان له‌گه‌لی دا‌ هه‌رگه‌ز له‌ جغزی خۆشه‌ویستی و ریز ده‌رنه‌ده‌چوو . له‌لایه‌ن پاداشیشه‌وه‌ میرزا نه‌که‌ هه‌ر ئەرك‌ هه‌لگه‌ریکی ئی‌ مزه‌بوو به‌لکو تا ئەوه‌نده‌ی بشی‌ له‌ ئاسۆیشه‌وه‌ موژده‌ی مزه‌ بو‌کورد په‌روه‌ریکی وه‌کوو ئەو تارمایی بداته‌وه‌ په‌که‌ پنه‌کی تارمایی له‌ که‌سه‌وه‌ دیار

نه‌بوو : پاداشی میرزا له‌ کوردایه‌تی دا‌ به‌پتی ئەو باره‌ی کوردی تێدا بوو وه‌کو به‌هه‌شتی دوای مه‌رگ بوو که‌ له‌ ژاندا هه‌ر داوای نوێژو تاعه‌ت له‌ ئه‌پانداران ده‌کات . تو‌ واز له‌ پاداشتی مادی به‌ینه‌ : له‌لایه‌ن ئەو نازه‌ی که‌ ناو ده‌رکردن به‌ کورده‌ییه‌وه‌ خه‌باتگه‌په‌ری پی‌ ده‌ناسرایه‌وه‌ . له‌ویشدا میرزا پشکی نه‌بوو چونکه‌ خزمه‌ته‌کانی نه‌ به‌ بلاوی ده‌زاندران نه‌ له‌وانه‌ش بوون به‌ چاو بدیترین : که‌ دیتراپایه‌ یان بیستراپایه‌ نه‌شهری پارقی له‌ مائی ئەو چاپ ده‌کری به‌ندێخانه‌و برسی‌بوون ده‌بوون به‌ پاداشی .. ئەم راستیه‌ زیده‌ گه‌نگه‌ ئی‌ قه‌له‌ پر مه‌ترسییه‌ له‌ خه‌باتی میرزادا که‌وا دوای مردنیشی نه‌بوو به‌ فاتیه‌ی سیاسی له‌ مونساه‌به‌یه‌کدا بو‌ گیانی به‌ری‌ بکری ، به‌ قه‌رز مایه‌وه‌ له‌ زیمه‌تی شو‌پنه‌واری کوردایه‌تی هه‌رچه‌ند له‌ ئاست چاره‌نووسدا قه‌رزیک‌ی به‌چووکیش ئی‌ مرۆی دیکه‌ هه‌ن له‌ غه‌یری مه‌یدانی کوردایه‌تی دا‌ گیان بازیان کردو به‌سه‌ر چوون : له‌وانیشدا هی‌ وه‌ها هه‌یه‌ ئی‌ سه‌روشوون مایه‌وه‌ به‌لام قه‌رزه‌کە‌ی به‌سه‌ر شانی کوردایه‌تییه‌وه‌ نییه‌ . تو‌ نایه‌یت شه‌هیده‌کانی غه‌زای قارس و بایه‌زیدی به‌ر له‌ سه‌ده‌به‌که‌ که‌ به‌ ناوی ئاینه‌وه‌ خزمه‌تی پێچکه‌ی ته‌ختی سو‌لتانی عوسمانلیان ده‌کرد به‌ شه‌هیدی کوردایه‌یت له‌ قه‌لم‌ بده‌یت ، ته‌نانه‌ت له‌ رسته‌ی ژبانی شو‌رشگه‌په‌ریکی وه‌کوو شیخ مه‌حمووددا به‌شداری کردنه‌کە‌ی له‌ شه‌ری عوسمانلییه‌کان دژی ئینگلیز به‌ درێژایی سالانی جه‌نگی په‌که‌م ناخه‌بته‌وه‌ سه‌ر خه‌باته‌کە‌ی بو‌ کورد : ئەگه‌ر له‌و به‌شداری کردنه‌دا مه‌رجیک‌ی مافی کوردانی به‌سه‌ر عوسمانلیاندا سه‌پاندبایه‌ حیسابه‌که‌ به‌لای کوردایه‌یت دا‌ ده‌هاته‌وه‌ . ره‌نگه‌ دینداریک‌ی ئه‌مان مه‌حکه‌م به‌ عه‌باره‌ی خۆی شه‌ری دژ به‌ ئینگلیز له‌ ژیر ئالای عوسمانلیاندا به‌ولای کوردایه‌تییه‌وه‌ بیات به‌لام دیسان راستی په‌که‌ له‌ جتی خۆی دا‌ ده‌مینیته‌وه‌ که‌ کوردایه‌تی تێدا نییه‌ . مه‌سه‌له‌که‌ پتر روون ده‌بیته‌وه‌ به‌وه‌دا که‌ ده‌زانین دینداری ئەوتۆنی خه‌باتی کوردایه‌تییه‌ی دژی پاشای ئیسلام به‌ ناره‌وا داده‌نا : ئەدی نالین مه‌لای خه‌تی فه‌توای ئەوتۆنی دژی پاشای ره‌واندز ده‌رکرد ؟ ئەمه‌ بو‌ روون کردنه‌وه‌ ده‌لیم ده‌نا من له‌و باوه‌ره‌دام فه‌توای مه‌لای خه‌تی به‌ نیازی چه‌پاره‌ دانی به‌ره‌ی کورد له‌ تفرووتوون

بوون به په زامه نندی پاشابوو (له بهرگینکی کتیبی حاجی قادری کونځی ئه م مهسه له یه م به پنی قه ناعه تی خوم روون کردونه وه). هه موو بیرو باوه رینکی راست و چهوتی ئه م جیهانه خه تیکتی به ده وری خوئی دا کیشاوه لی ده رچوونی به ده رچوون له باوه ره که حساب ده کات. کوردایه تیش ده بی هه ره وه هانی و خه تی ده وری خوئی توخ رابکیشی دهنه له هه موو تیک هه لقا تیکتی له گه ل باوه ری دیکه دا به عیاره ی ئه و باوه ره کوردایه تیه که تاوا زبار ده رده چیت، مهسه له که شی هینه روونه ده بوو له خووه به لای کوردو نا کوردوه دیار بی. میرزای حاجی که ریمی ئاسنگر وه کوو میرو له به کی بی ناوونیشانی میرو ستانی کوردایه تی دانه کیشی له ناو ئه و خه ته رانه کیشاوه دا ده کرد: مالم هه قه یه که رته گه م یان جو یان پووشکه ی نه کیشا بو غه بری کوردایه تی. ئه شه دو بیلا له و که رته دانه ویلان هه ش به ک تو سقال ئارد نه چه هه ناویه وه.

من سه یرم له وه نایه ته وه که میرزا هه رگیز ریازی خوئی نه گو ری. سه یرم له وه ش نایه ته وه که بی ئومیدی سوود کوردایه تی ده کرد. سه یرم له وه ش نایه ته وه که مزه ی ئه رکی خوئی به لاوه نابوو. سه یرم له وه ش نایه ته وه که وا بی مزه و بی ئومید خه بان ی پر خه ته ری ده کرد: سه یرم له تا که یه که خه سله تی دینه وه که وا ره نگه سه رنجی که س رانه کیشی. سه یرم له وه دینه وه، چون توانی بی وچان و بی لی که م کرد نه وه - بی ئومید، بی سوود، بی ناو - له شه قامه ریگا که ی خوئی به رده وام بیت و هه ناسه سواری پیوه دیار نه بیت و خو به ره نه جو رو دانه بیت و په لپ و به هانان نه هینته وه خوئی پی بدزیته وه له ئه رکو ره فتار و کرداری نه گو ری ت چ له کوردایه تی بی چ له وه زیفه چ له بواری کو مه لایه تی. له هه ستیارتربنی هه نگامه ی دل گه رمی و تیژروئی و گه ش بینی و (قه رسیل له چوکان) ئه و مرویه هه مان واقع ناسه بی هه لپه بی ته کلیفه خزمه ت گو زاره بی ناوه که بوو که له که رکوکو و شوینی دیکه دا ماله که ی کرد بوو به چاپخانه ی حیزب. چهن دین جار گو تومه، به رده وامی له سه ر فه رمان و پید او یستی ئه ده بی که به رزه وه نندو گو زه رانی پیوه به ند نییه ئه سته مترین کاریکه مرو ف به خو یه وه بگری. ئایه تی

(فاستقم کما أمرت) به روا له ت بی ته کلیفه که چی هه یج ته کلیفیکتی گه وره و گچکه و کوشنده ش نییه بهر مه فهوموی نه که وی. ئافه رین بو بابایه که به ناوی دیوه خانه کونه بو قریک ده کاته وه و هه تا مردن خوئی پیوه ده لکینی بامه سه ره فه که شی ئه وه بی که یه که جگه ره به میوان بدات. به رده وام بوون له سه ر راره ویکی قه رارداده ی بی پیچ و په نا زه حمه تره له و ئه رکه ی تیدایه: تو وه ره ئه رکی سالیک له خزمه تی دیوه خانه م به دوو. حه فته له کول بکه وه و مالت سه دجار ئاوانی. میرزا ئه و به رده وامه بوو که من سه یرم پی دیت: به رده وام بوون له شتیکدا چ سوود بکت پی نه گه یه نی.

له وه زیفه نه ختیک هه لکشا تا بوو به معاون ته سو یه ئه ما ئه گه ر له وانه بایه خو ره پش ده یه خن ئه وه نده لی زان و مه علانی کاری وه زیفه بوو هه موو ماوه یه کی مومکینی ده بری. که خو ره پش که ر نه بوو یارمه تیشی له که س دا وانه کرد پله به کی به ره ژوور بیات ئه م دوور یه ی له هه لمه ته کاسه بی به لایه کدا، ته وا و که ری ئه م خه سله ته ی به ئه رکتروو له پشت گو ی خه ستی به ره و پش چوونی به منته: هه تا مندالی هه راش ده بوون و گو زه رانی زه حمه تره ده بوو له بو دجه ی مه سه رفی که م ده کرده وه تا کو دا هاتی که م به ری مه سه رفی فراژی بووی بکات. بهر له هه موو شتیک خه رجی خوئی داشکاند: وازی له جگه ره هیئا... چوونه ناد ی که م کرده وه هه تا وازی له ویش هیئا. سه رت نه یه شیم وه های لی هات ئه و جار و باره ی دا وه تی یه که دوو براده ری تیدا ده کرد ئه ویشی پیچایه وه. که منداله کانی به دامه زران و شوو کردن لی ده بوونه وه به ره ژوور چوونی ری کاری گو زه ران و نرخی که ره سه تی خو راک و پو شاک فه رقه که ی تی ده برد. ددانی چیر کرده وه له نه خو اردن و مه سه رف که م کرده وه هه تا نا چاری به رتیل و قه رزو ده ست پان کرده وه نه بی. میرزا ده تی توانی به به رتیل ده وله مه ندی، براده ری ئه و تو شی هه بوون چه زیان ده کرد یارمه تیان لی قبول بکات یه کیک له وان نازداری هه مو ولایه که، زه ده ی مه رگی ناکات ئه حمه دی حمه ده مینا غای دزه بی، به لام میرزا له مندالییه وه هه تا مردن ئه و ده زنو یزه ی (له که س وه رنه گرتن) ی را گرت له گه ل مندا که

هينده براده رو له يه كدى نريك بووين هه مان خوگر توو بوو كه هه بوو : رۆژهك له رۆژان رووى ته كليڤى لى نه نام . نهك هى پاره كه منيش نه بوو ، بگره له هيج ته گهره به كى كه له وه زيفه دا هاتبيته پيشى (له و جاره به ولاره كه سفارشنا مهم له مه لائه فهدندى بو وه رگرت ، ئه و يش هى به ره و پيش چوون نه بوو ، له سر خو گرده نه بوو) . له مه ميدانه دا سى هه لكه ووتى لى ده گيرمه وه كه خوڻ تياندا شا به دم و بهر ته جره به تى خوڻ ده كه وى :

يه كيان نه وه بوو كه له هاوينا ۱۹۶۱ ميرزا له گهلا^۱ خو پار يزشى گيراو دوور خرايه وه بو (رمادى) . خواو راستان دوور خرايه وه له و ماوه به دا بوو كه عه بدولكه ريم قاسم له لاي خو يه وه بنيانى دوستانه تى له گه لندا دانا . ميرزا كه مو زور داواى يارمه تى لى نه كردم ، له خو مه وه خوايشتم له حاكم عه سكه رى عام كرد كه ميرزا بو مال و وه زيفه كه ي بگير يته وه . ته ر ده ست ميرزاى به ردا . . له ئوتيل هاته لام بو مى گيرايه وه كه چه ندى پى خوش بوو له و توو يژدا حاكم عه سكه رى پى گوتبوو فلان پاكانه ي بو كردي ، تومه ز كابر ايه كى سر به عه بدولكه ريم وه هاى رانواندبوو خو ي يارمه تى داوه له به ربوونى . ميرزا گوتى : رازى بووم به دوور خرايه وه هه ر هينده قه رزدارى نه و كابر ايه نه يم .

پاكانه كه ي من بو ميرزا نه وه بوو كه له وه لامى ته كليڤدا ليو عه بدى گوتى (ميرزا نه ندامى پارتيه) منيش بى كو مه كردن پيم گوتمه وه ، له پارتى بيت و نه بيت يه كيكى وه كوو ميرزاى واقع ناسى له سه ره خو هى نه وه به حكومه ت ئاواته خوازى نه ندامى هه موو حيز به كان وينه به كى . نه و بن . ته م قسه يه م يه كسه ر چو وه دل يه وه . كه له ره مادي هه وه گيرايه وه بو به غدا زورى ريز لى نابوو كو ليكيش عوزر خوازى لى كردبوو . دواتر لاي منيش مه دحى هوش و زيره كى و هيمنى ميرزاى كرد .

ته جره به ي دووم نه وه بوو كه له ده مى وه زير يمدا ميرزا به هيج جو ريك تكاو خوايشتى بو خو ي نه كرد به لام بو گه نجيكى كه له سالانى ۹۵۹ و ۹۶۰ د بوزو بى عار بوو هاته لام و رووى ته كليڤى لى نام و گوتى : فلانه كه س فه صل كراوه ، له دايره ي نه منى معامله ي گيرانه وه ي بو وه زيفه كه ي نارو پين زوريش

ده ست كورته چه نديكى بشلى شهرم ده كا بيته لات منى به وه كالت نار دوه بو عوزر خوازش . نه و گه نجه به زوونى گه رايه وه سر وه زيفه كه . . بهر له دوو ساليك مهرگ گلاندى .

ته جره به ي سييم نه وه بوو كه له (مجلس الخدمه) نه ندام يووم ميرزا بو ته رفيع له ۷۰-۱۰۰ هاته ديده نى مجلس . نه پيشتر داواى كرد يارمه تى بدم بو ترشيع كردنى له لايه ن دايره كه يه وه نه له ديده نيشدا هاناي هينامه بهر : به لى هاتوونى خو ي مه جلسى منه تبار كرد كه مه تمورى نه ووتنى بهر يزه وه وه رگر ي من له م ته جره باندا چ نيازيكى خو هه لدا نه وه م نيه كه ده زانم نازوفيزى خو هه لدا نه وه وه په ر و بال فش كردن له مرؤ يه كه ناوه شيته وه خو به مرؤ بزاني . من كه شا به د بو پياو ه تى كه سيك په يدا بكم خوڻ به شا به د پتر جنى مئانه ي خوڻ ، نه وه ي به شا به ديشى ده هيمنه وه بنياده ميكه وه كوو خوڻ ده نى پاكانه ش بو قسه كانى بكم .

گوتار به بهر يه وه نيه هه موو لايه نيكي كه سايه تى مرؤ ي باس كراو بگر يته وه ده نا وه هام لى خوش ديت چ به نووسينى خوڻ و چ به هى كه سيكى ديكه بى سه رله بهرى باه تى نووسين به سه ح بكاته وه تا نه گه ر باسى شاعير يكم خو ينده وه شاره زانم بكات به و كه سه وه كه ئاده مييه نهك ته نها وهك شاعير ، خو نه و كابر ايه سالى دوا زده مانگ ، شه وو رۆژ ۲۴ سه عات ، هه ر شيعر نالى ! كى ده لى شيعره كانى ته رجومانى ويزدان يه تى ؟ هه لسو كه ووتى ژيانى تيم ده گه به نى چه ند له ره نكي شيعره كانى ساخته و چه ندى دروسته . ده زانم ده نى بايه خى زور به شيعره كانى بدر يت به لام رۆبوت و كو ته لى بى لايه ن شيعر نالين بو يه به ده نى (شاعير - مرؤ) بناسم نهك مه كينه ي كو ك كراوى نه ده بو و سياسه ت . ميرزا و غه يرى ميرزا ش ده نى له سنوورى ده سه لاتدا به و شيوه به بناسر يت تا هه ر نه نى پرسه كى گه و ره ي له سه ر هه لسى (پرسه ك : علامه استفهام) . تو كه فيلمت ده ره ينا له سه ر شاعير و نووسه رو هونه ركار و سياسى وه يا بو ره پياوى كور دخو نايه يت كاميرا به سه ر تا كه داوى نه و سيفه ته ي راگريت ، به لام هه تا ئيستا نه و نووسينانه ي

نووسه ره کافی کورد که مروی کوردیان به خهلق ناساندنی لیان هه ناستی بانی فیلمیکی ده دقیقه بی چندو چونی مرویه تیان رهنگ ریژ بکن. ئەمانه راستی ئەوتون دەمەتەقە هه لئاگرن به لام له لایه کی دیکه شهوه دهرفتهی به سهر پراگه ییشتنی سهرله بهری بابهت له بهر نووسه ری کورددا ئەو فره وانه نییه بتوانی زات بکات قه له م و کاغزو چاپه مەنی و مەسره فوکات و رهنج خه رج بکات له نهخشه کیشانی ئەو لایه نه شهخسیانه ی که به روالهت پیوهندی به تیانیان له گه ل چاره نووس و دهرده کوشنده کافی کومه لدانییه. ئەمه راسته و زوریش تاله به لام خو بگهگر ئاو نه بوو ده بی (تیمم) بکهین. له سهریکی دیکه شهوه شهوه ی پی ده لاین شی کردنه وهی ماددی قهرمانیکی ناچاری په ملدا بریوین که ده بی رهفتاری (کهس) له گه ل داخوازی ده ورو بهری دا بگونجین، ده ورو بهریش ته نها کاریگه ره گشتیه کان ناگریته وه ده نا ده بوو زوربه ی خهلق وه کوو په کدی رهفتار بکن. له ده ورو بهردا کاریگه ری تایهت به (کهس) شه قلی دیارتر ده بی پیوهی چینه که مرو به خو ی و به سهرله بهری پیک هینه ره کافی مادی و مەعنهوی خو یه وه تفاعول له گه ل ده ورو بهری فره واند ده کات ئیتر یاسه رده نی به مل که چی یان یاغی گه ری یان په کیک له پله بی ئەژماره کافی نیوان ئەو دوو سهرپه ره. له حاله تی میرزادا بانی نیمچه پیویست ده ورو بهری، له ویش پیویستر، ته بیات و رهفتاری سروشت کردی باس کراوه، له ناچار شهوه به وهنده رازیم چونکه ریگام نییه هه موو شتیگ دهر بیرم، دهر فته تیش له گو فاردادا چهنگ ناکه وی بو شهوه هه موو مومکینیش بگریته وه. ئیستا ماوه بلیم له میرزادا خه سله تی دیکه ی بهرچاو لدووان بوون:

په کیان شهوه بوو تا راده ی بیژبوونه وه رقی له تاک په رستی بوو. ئەگه ره قسه سیاسیه کافی گرد بگریته وه به شیکی به پوزی رهخه گرتن و عهیب دوزینه وه و درو به سهر گرتنه وه بوو له و که له میردانه ی ناویان به تهقدیسه وه ده هات.

له زور باردا ئەوانه ی به دوژمنی میله ته که یان داده نا. نانی له بیر بکهین خهلق تیگرا ئازان له عهیدار کردنی سه روکی باوهر

پیگراوی غهیری خو یان که چی کورنوو ده بن بو شهوه ی خو یان که به لای غهیره وه عهیداره. هه رچی میرزابوو له ناست هه موو باوهر پیک و باوهر پیگراویک بیرورای خو ی هه بوو. کورته ی قسه شهوه به میرزا تاک نه په رستیگ بوو تاکی نه بی.

خه سله تی دیکه ی که شه ویش سیبه ریکی په که میانه شهوه بوو خو ی به گچکه ی کهس نه ده زانی. هه ر چه ند رازی بوو به پایه ی خو ی له کومه لایه تی، به لکوو رهنگه به هوی ئەو رازی بوونه یه وه بوونی که ژووو چوونی به مایه ی شانازی نه ده زانی، به ره ژیر وه ستانی خو ی و هی وه ک خویشی به مایه ی که مایه تی نه ده زانی. هه تا بلی له نگه ره به ستنی واقع له سهر ئەو باره ی که شهوی تیدا به ره ژیره بی ته زانندن و دارووشانندن به سهر هه ستی دا ده هات. نامه وی بلیم میرزا به ته ما بوو یان ده به ویست ئەو له نگه ره هه ر وه ها به رده وام بی و نه گورپی، نه خیر به له نگه ریکی به دی داده نا به لام نه ویستنی ئەو له نگه ره نه ی ده خسته سهر هه لپه ی بی چی و په له ی بی سه رو بهر: تا ئەو پوزیه ی باری کومه لایه تی به چاکتردا ده گورپی میرزا له پایه ی خو ی دا چه سپا بوو، که په کیکی له خو ی به ره ژوو رتری پیدا رابوو ردا به به رزه پی بوی بلند نه ده بوو مه گه ره له دلدا به موخته ره می زانی بی. لیره شدا نامه وی بلیم میرزا شه ری به دنیا ده فروشت: حورمه تی ئەو حا که دادپه رسه ی ده گرت که خو ی کاتب بوو لای به لام بی قانونی بو نه ده کردو هه له ی پی ده گوتنه وه له حاله تی چوونه که شنی لادی داب و ده ستورنی خه لقه که ی تی ده گه یاندا جا ئەگه ره قسه ی نه ییستبا به لئی بی تاک ده بوو.

کورد پهروه ری بی قیل به لای میرزا وه چه ندی بلی ریژ لی گهرا بوو به لام کورانه و ده رویشانه ریژی نه ده به شهیه وه. میرزا لای بۆره پیاو بوو:

هه رچه ند له سنووری قانوندا پی به خواری دانه ده نا ئەما ئەگه ره بۆره پیاوی هه ژاری به ده ست قه رزه وه سه غله ت دیتبا به

وهيا له شكافى تيوه گلاندىن و پيوه كردندا خه تهرى گيران و مهستوول بوونى بو كابر ا چاوه پروان كرد بايه تى ده گه ياند چ بليت و بكات باشه بوى . نى زانى بايه خه لى قسه كانى ده يهن له بن ليوانه وه وه ك يه كى كى قسه له گه ل خوى دا بكات چى پيوست بو بوى ده دركاند . كه له يه كى كى وه كوو منى ته قيه نه ده كرد به روونى هه ژاره كه تى ده گه ياند ، له زور باردا نهرزو حالى گه لاله ده كرد كه مافى هه ژاره كه پياريزيت به لام نهك به خه نى خوى . ميرزاش و صمه دى حاجى محمه دى به ننا كه به صمه دى حاجى مه نجه ل نى قانونى رويشتبايه . جيسين بازيايش ، خوا له وو له وانى ديكه ش خوش نى ، نه و جورته تى لى چاوه پروان ده كرا . چهن د كاتيك هه بوون له تا كامى پاكى و زانين و نى ترسيان وه حاكمه كان كو مەيان لى ده كردن .

ميرزا ههروهك دهنگه خو شه كه ي به كار نه هينا ده سه لانى نووسينيشى له بير خوى برده وه . له لايه كه وه وه زيفه ي ميرى بو ته يياتى نه و شتيك نه بو له گه ل نووسينى سهر به سياسه تى به ره و كوردبايه تى بگونجيت ، له لايه كه ي ديكه شه وه كه بو به موظف جارى شلك بوو مابووى له روشنيرى و به هره ي نووسه رى دا به زريت ، دواتریش كه ورده ورده هيزى قه لى له مه يدانى نووسينى ره سمى گه شه ي كرد چا به مەنى كوردى گه شه ي نه كرد بوو له بارى كيش دا نه بو وه كوو نه وانى له چله كاندا به نووسه رى كورد ناسران پيوه ندى به جيهانى نووسين و بلا و كردنه وه ي كورد ييه وه هه ييت . كه له كه ركوو كيش هه لقه نا به ره و كوونى و رانيه و قه لادزه ، ههر به كاتى ، به جارى له هه ريمى نه فسووناوى (وشه نووسى) دوور كه وته وه . نه گه ر له چله كاندا بوى ريك بكه وتا به ماوه يه ك له به نديخانه بمينته وه باي نه وه بكات گه رانه وه ي بو وه زيفه وه زه حمه ت بكه وى ده شيا ريگه ي نووسين بگريته به رو تيشى بنا سرى ههر نه نى له دوو با به ت : هونه رى (موسيقا و دهنگ) و سياسه تى كورد با به ت . له موسيقا چهن د روتن كان په نجه ي له عوود (يان كه مان) راهينا و

(رى ، مى ، فا . . .) يشى له گه ل ماموستايه كى دا گوته وه ، ههر له ويشم نه و زار وه موسيقيا نه بيست به لام خيرا پشتى تى كه ردو بوى نه چوه . به هه مه حال و زه ي هونه رى و نه ده ي لاي ميرزا ، تاراده يه ك ، بوونه قوربانى ته يياتى دووره پاريزى و مه شره ي خاكى و خو هه ل نه دانه وه و نه و جو ره خه سه لانه ي . كه به وردى سه رنج له ميرزا راده گرم نمونه ي مرويه كم به به ر زه ندا تى ده به ريت كه به كه لكى زيانى تارام و كو مە لايه تى ي نى هه راي وه كوو سويدو نه رويج ديت كه به ره هم و تيرى و ريك و پيكى به خه لى ده به خشيت و تا كه يه ك پاله وانى سياسه ت و قاره مانى بگره به رمه ده ي بو نارسكي نيت . له شوينى وه ها هيمندا پاله وان سهر به رزى كاته وه خه بسى ده كه ن .

مه رگى ميرزا

له هاوینى سالى ۱۹۷۸ ماوه ي چهن د مانگى كى حه سانه وه م له (عمان) پاته خى ژوردون رابوارد . شه ويك به عاده تى هه ميشه ي ، له سالتونى ئوتيل ، ميوانانى به ده مودوو كو مە ل بوو بوو ين قسه ي با به تمان ده كرد ، له سونگه ي شينكه وه گوتم : حه ز له زه رى زيلى ته له قون نا كه م نه م حه ز نه كردنه شم شه رح دا . دواى نه م قسه يه م تا كو بوونه وه ي سه به ي شه ومان ، له به غدا وه ته له قونيك و له له نده وه دوو ته له قونم بوكرا مه رگى پينچ خزم و دوستميان پى راگه ياندم ، به كيك له وان مه رگى ميرزا بوو له له نده وه وه پيم گه يشت ته له قونكه ي به غدا جارى خه به رى كو يه وه هه ليرى نه ييستبوو . پى ناوى بلیم له خو وه دياره خه به رى نه وتونى له غه ربى دا چ كار يك ده كاته سهر كانياوى هه ست و سوز له ده رووندا . له وه ده مه وه كه ناشكرا بوو مه رگ شوينه وارى خه با به هيمنه پر خه تهره نى ناوو شوره ته كه ي ميرزا كو ير ده كاته وه به دل به ربارى قه رزى كى نه ده نى قورس بووم به وه دا كه وا له ده رفه ت و به پى توانين تو زو رى فه راموشى له وينه ونه كه ي به ت كه يم ، به م گو تاره ش به شينكى قه رزه كه م له سه ر لاده چى چونكه كه سا به تى ي ميرزا ماويه تى به مافى خوى بگات له جلوه به ستو و تير په نگى .